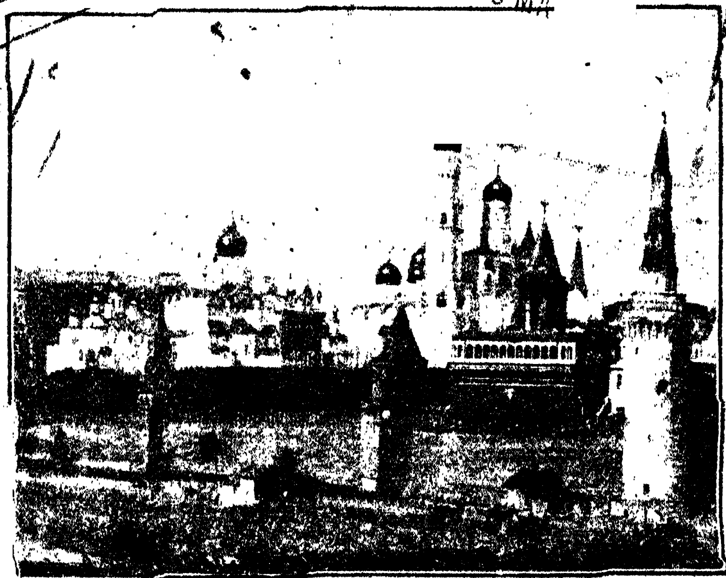
શાહી-કવાલ.

[ઈસ્લામકા-ચાંદ હિસ્સા-દુસરા]

કીંમત ૦-૨-૦

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર—

બુકસેલર મણીલાલ ભાઇશંકર વ્યાસ.

[illegible] સીનેમા પાસે, સુરત.

મુબારક બાલ.

મુસલમાનો યેહ હે નેઅમત મુબારક બાલ હઝરતકા
સરાસર મખઝને રેહમત મુબારક બાલ હઝરતકા
બળી તકદીર હે ઉસકી વોહ કીસમતકા સીકંદર હે
હો જીસકે ઘરમે યેહ દોલત મુબારક બાલ હઝરતકા
નુઝુલે રેહમતે હક હો જહાં મુએ મુબારક હો
સમઝલો હે બળી બરકત મુબારક બાલ હઝરતકા
કરો તાઝીમ સબ મીલકર અદબસે બાવુઝુ હોકર
યકીં હે લાએકે ઇઝઝત મુબારક બાલ હઝરતકા
નીશાની હે રસુલુલ્લાહ કી બેશક તબરરૂકહે
ગનીમત જાનો યેહ ને અમત મુબારક બાલ હઝરતકા
જહાં મુએ મુબારક હો વહાંસે દુર આફત હો
કે હે યેહ બાએસે રેહમત મુબારક બાલ હઝરતકા
અદબસે સરપે રખ્ખો ઓર લગાવો અપની આંખોસે
હે દીલકાચેન ઓર ફરહત મુબારક બાલ હઝરતકા
કરો સબ દીલસે ઇઝઝત મોમીનો મુંએ મુબારકકી
હે બેશક લાએકે ઇઝઝત મુબારક બાલ હઝરતકા
ફતેહ પાતેથે ખાલીદ બીન વલીદ ઇસકીહી બરકતસે
હે અયસા બાએસે નુસરત મુબારક બાલ હઝરતકા
બસાઓ ઇત્રમે ઉસકો મોઅબર કરકે ખુશબોસે
કે હે અલ્લાહકી રેહમત મુબારક બાલ હઝરતકા

કરો ઝીયારત દરૂદાં પઢકે પાક ઓર બા વુઝુ હોકર
કે હે યેહ પાક બા હુરમત મુબારક બાલ હઝરતકા
રસુલુલ્લાહ કી જીસકો મોહબ્બત હે વોહ મોમીન હે
હે મોમીન કે લીયે બરકત મુબારક બાલ હઝરતકા
મુરાદ અબતુમ ભી આંખોસે લગાઓ ઈસ તબરરૂકકો
કે હે યેહ બાએસે અઝમત મુબારક બાલ હઝરતકા

સંદલ

બના એહલે તરીકત કે લીયે આએ બકા સંદલ
અકીદત મંદ લે જાઓ મરીઝોંકી શીફા સંદલ
અજબ હે દીલકી ફરહત ઓર આંખોકી ઝીયા સંદલ
મલો અપની જીબીનોંસે મુહીબ્બો બરમલા સંદલ
ચઢાઓ શાદમાં હોકર વલી અલ્લાહકા સંદલ
તબરરૂક હે ગુલામાંને રસુલુલ્લાહકા સંદલ

ચઢાઓ ફુલ તુરબતપર લગાઓ બરમલા સંદલ
મુસલમાનો યેહ હે આઈનએ દીલકી જીલા સંદલ
ખુદાકા શુક્ર હે ખુબીએ કીસમતસે મીલા સંદલ
ઈસીતરહ ખુદા યા સાલે આ ઈદા દીખા સંદલ
ચઢાઓ શાદમાં હોકર વલી અલ્લાહકા સંદલ
તબરરૂક હે ગુલામાંને રસુલુલ્લાહકા સંદલ

યેહ જીતને અવલીયા અલ્લાહ હેં એહલે ફઝીલત હે
મરીઝોંકી શીફા યેહ ઈનકી એક અદના કરામત હે
ખુદા કે ખાસ બંદે હેં ખુદાકો ઈનસે ઉલફત હે
અતાએ હકસે ખલકુલ્લાહ પર યેહ અબ્રે રેહમત હે
ચઢાઓ શાદમાં હોકર વલી અલ્લાહકા સંદલ
તબરરૂક હે ગુલામાંને રસુલુલ્લાહકા સંદલ

ફઝીલત અવલીયા અલ્લાહકી કુરઆંસે સાબીત હે
ખુદા ફરમાએ "લાખવફુન" યેહ કયાકમ ઈનકી ઈઝઝતહે
રહે મહરૂમ ગરમુનકીર તો યેહ શુમીએ કીસમત હે
બુઝુરગોંકે ફઆએલ કાટના શયતાંકી આદત હે

ચઢાઓ શાદમાં હોકર વલી અલ્લાહકા સંદલ
તબરરૂકહે ગુલમાંને રસુલુલ્લાહકા સંદલ
રહેજો ઈનકે સાયેમેં વોહ ઝોર આવર હે કીસમતકા
અગર કીસમતકા હી ખોટી હે શીકાયત ઓર ગીલા કીસકા
જનાબે શયખ સઅદીને ભીહે કયા ખુબ ફરમાયા
"કે ખીઝ્ર અઝ આબે હયવાં તીસ્નામી આરદ સીકંદરરા'

દરૂદોંકે હાર

પેહનો પેહનો નબીજી દરૂદાં કે હાર—પેહનો પેહનો.
ભેજતા રેહતા હે અલ્લાહભી અહમદપે દરૂદ

ઓર ફરીસ્તે સભી પઢતે હેં મહંમદપે દરૂદ
અંબીયા પઢતેથે ઉસ નુરે મુજસ્સદ પેદરૂદ
મોમીનો શોકસે પઢતે રહો અહમદપે દરૂદ

પેહનો પેહનો નબીજી દરૂદોંકે હાર–પેહનો પેહનો.
ભેજો સલવાત મહંમદ પે, ખુદા રાઝીહો
ઓર ફરીશ્તોં કી ભી તકલીદ કો જારી રખ્ખો
હો કે સો જાનેસે કુરબાન વઝીફા યેહ પઢો
રાત દીન સલ્લે અલા સલ્લે વીર્દ કરો

પેહનો પેહનો નબીજી દરૂદોં કે હાર–પેહનો પેહનો
વીર્દ હે જીસકા દરૂદ ઉસસે હે ખુશ રબ્બે જલીલ
યેહ દરૂદ ઉસકે લીયે હોગા કયા મતમેં કફીલ
જો નહીં પઢતા દરૂદ હે વોહી બદબખ્તો બખીલ
દુર જન્નત સે રહેગા વોહ સદા ખ્વારો ઝલીલ

પેહનો પેહનો નબીજી દરૂદોંકે હાર–પેહનો પેહનો.
હુકમ પઢનેકા દીયા ખાલીકે અકરમને દરૂદ
મેહર હવ્વાકી બંધી જબ પઢા આદમને દરૂદ
કભી છોડા નહિં અસહાએ મો અઝઝમને દરૂદ
અય **મુરાદ** ઈસલીયે બસ વીર્દ કીયા હમને દરૂદ

પેહનો પેહનો નબીજી દરૂદોંકે હાર–પેહનો પેહનો.

નઅતે સૈયદુલ અબરાર

તેરા નામ હે મહંમદ—તુહે દુન્યાસે નીરાલા.
તુહે નબીયોંકા સરતાજ—તેરી શાન સબસે આલા
ફીર દોસસે જબ હઝરતે આદમકો નીકાલા
ઈસતરહસે રોએ કે બહા અશ્કકા દરયા
યું માંગી દુઆ લેકે મહંમદકા વસીલા
ઈસ નામકી બરકતસે મુઝે બખ્શ દે મવલા
આદમ કો હુવા હુકમે ખુદા વંદે તઆલા
સદકે સે ઈસી નામકે મંયને તુઝે બખશા
ઈસ નામકી બરકતસે અગર આજ તુ ચાહતા
આદમ તેરી ઓલાદકો મંય બખ્સ હી દેતા
તેરા નામ હે મહંમદ—તુંહે દુન્યાસે નીરાલા
તું હે નબીયોં કા સરતાજ—તેરી શાન સબસે આલા

આદમકો હુવા પસ તરફ ફરમાન ખુદાકા
કીસ તરહસે તુંને જાના મેરે મહબુબ કા જાના
પયદાન જહાંમેં હુવા અબતક મેરા પ્યારા
કી અર્ઝ યેહ આદમને કે અય માલીકો મવલા
જબ ખાકકે પાનીસે બનાયા મેરા પુતલા
રૂહ આ ગઈ કાલીબમેં હુવા નુરકા જલવા

આંખે જો ખુલી મેરી તો હરસીમ્તકો દેખા
જબ અર્શ પે દેખાતો યેહ કલમા નઝર આયા
એક નુર કે ખતસે વહાં અલ્લાહ લીખાથા
ઓર નામે મહંમદ ભી વહાં જલવાનું માથા

તેરા નામ હે મહંમદ–તુહે દુન્યાસે નીરાલા
તુહે નબીયોંકા સરતાજ–તેરી શાન સબસે આલા

આદમને ફીર ઇસ તરહસે કી અર્ઝ—ખુદાયા
જબ અર્શપે ઇસ નામકો દેખતો મંય સમઝા
અલ્લાહ કી મખલુકમેં યેહ સબસે હે પ્યારા
જન્નત કે દરખતોંપે ઇસી નામકો દેખા
જબ મેરી જીબીમેં હુવા ઉસ નુરકા જલવા

તસબીહકી આવાઝ કો જબમંયને સુનાથા
ઉસ દીનસે મંય સમઝાકે યેહ રૂતબે મેંહે આલા
ઇસ તરહસે રૂતબા તેરે મહબુબકા જાના
હાંસીલ હો મુરાદ ઉસકી જો લે ઉનકા વસીલા
હર રંજસે આફતસે વહીં પાર હો બેળા

તેરા નામ હે મહંમદ—તુંહે દુન્યાસે નીરાલા
તુંહે નબીયોં કા સરતાજ—તેરી શાન સબસે આલા

નઅત

ઈધર ભી દાવરે મેહશર કે દીલબર દેખતે જાના
    તેરા મુંહ તક રહે હેં એહલે મેહશર દેખતે જાના
શબે મેઅરાજ ખાલીકને યેહ ફરમાયા મેરે મેહમાં
    તુમારે ખાદીમોંકે ખુલ્દ મેં ઘર દેખતે જાના
ગુલામાંને મહંમદ હશ્ર મેં ખુશ હોકે બોલ ઉઠે
    લો હમ જન્નત કો જાતે હેં અય મુનકર દેખતે જા॰
શબે અસરા કહા જીબ્રીલને યા સૈયદે આલમ
    ચલો બાયતુલ મુકદ્દસ કા ભી મનઝર દેખતે જાના
જમા હેં અંબીયા સારે–તુમારી દીદ કી ખાતર
    વોહ તુમકો દેખલેં તુમ ઉનકો દમ ભરે દેખતે જા॰
જો ગુઝરો પુલ સીરાત ઉપર ગુનેહગારો ન ઘબરાના
    બીછે હોંગે વહાં જીબ્રીલ કે પર દેખતે જાના
મુરાદે ના તવાં કોભી ભરા સાહે શફાઅત પર
    તુફયલે ફાતેમાં શબ્બીરો સબ્બર દેખતે જાના

નઇ ગઝલ–ગઝલે–ગાઝી

ખુત પરસ્તીકો કો મીટાઈ હય તેરે મહેબુબને
યે નઈ શવકત જમાઇ હય તેરે મહેબુબને
દીલહી હી દીલમે યા ખુદા ઓર લબહી લબપે યે સદા
યે ખુદાઇકો બઢાઇ હય તેરે મહેબુબને

ઉમ્મતે આસી કો તુઝસે બખ્શવાને કે લીયે
હર તરહ મુશ્કીલ ઉઠાઈ હય તેરે મહેબુબને
રોઝે મહેશર તીષ્ના લબકો ખોફ કીયા ફીર અબ રહા
ઇસલીયે કવસર લુંટાઈ હય તેરે મહેબુબને
કર સકે તેરી સના વોહ તાબ "ગાઝી" કો કહાં
યે સૂખન શીરી દીલાઇ હય તેરે મહેબુબને

"અશઆર"

બશર એક ખાકકા પુતલા હય ઉસ્કી કુછ ફીકર કરલે
ફીર આખીર ખાકમેં મીલનાહય ઉસ્કી કુછ ફીકરહરલે
દીલે બદખ્વાહકો અપને જરા નેકીસે તર કરલે
મુસાફીર છોડદે ગફલતકા સામાને સફર કરલે

\+ \+ \+

તુજે એકરોજ ઈસ બાગે ફનાકો છોડ જાનાહય
ખુદાકે સામને જાકરકે અપના મુંહ દીખાના હય
યે સબ નેકી બદીકા ઈસ્તેહાં જાકર સુનાનાહય
ઉસીકી કુછતો દીલમેં ખોફ અપને બેખબર કરલે

\+ \+ \+

યે દીલમેં સોચલે મુદકે અદમ તેરા વતન હોગા
યે હશમત સબ યહીં હોગી ફકત ટુકડા કફન હોગા
અલગ જીસ વકત યે જાને હર્ઝીસે તેરા તન હોગા
ઉસી દીનકા ઝરા તો ખોફ "ગાઝી" બે ખબર કરલે—મુસાફર

નઇ-ગઝલ.

નબીચું મેં નબી બઢ કર મહેબુબે ખુદા તું હય
મએ રાજકી શબ જાદર અલ્લાહસે મીલા તું હય
ડર તિશ્ના લબું કો ક્યા ખોફ હમકો ગુનાહોંકા
કવસરકા ધની બનકર જન્નતકા હુવા તું હય
મીલ જાય દરે જન્નત જીસકો તું દીયા ચાહે
કહે દેગા ખુદા ખુદ યે મૂખતાર બના તૂં હય
ખુરશીદો કમર કોભી યે તાબ કહાં હાંસીલ
વોહ નુર એ વહેદત કે સાંચેમેં ઢલા તું હય
હમકોતો ભરોસા હય તુઝપેહી રીહાઇકા
બખશાંબ જીસે ચાહે ઉમ્મતકા શાહા તું હય
"ગાઝી" તો કહે લેકીન કહતે હય મલાયક ભી
ક્યા શાન તેરી આલા વા સલ્લે અલા તું હય

નઇ-ગઝલ.

મેં આપકા હું ખાદીમ સલ્લે અલા મોહંમદ
જલદી બુલાલો મુઝકો સલ્લે અલા મોહંમદ
નુરે ઇલાહી તૂમહો ખયરૂલ બશરભી તુમહો
હો એક નજર ભી મુંઝપે સલ્લે અલા મોહંમદ
શયદા ભી હું તુમ્હારા આશીક ભી હું તુમ્હારા
લુત્ફો કરમતો કીજો સલ્લે અલા મોહંમદ

એકસકી આરજૂ હય જલદી બુલાલો મુઝકો
રોંઝેમેં આકે દેખું સલ્લે અલા મોહંમદ
દોનું જહાં કે સહારે દોનું જહાં કે પ્યારે
સુલતાન બનકે બેઠે સલ્લે અલા મોહંમદ
યે દીલ તડપ રહા હય દીદારકો ખુદારા
મુજનુ બનાયા મુઝકો સલ્લે અલા મોહંમદ
તારીફ કીસ જબાંસે કરલે તુમારા "ગાઝી"
જન્નત મુઝે મીલાદો સલ્લે અલા મોહંમદ

નઈ-ગઝલ.

દીને અહમદ હેં બડા હર દીનમેં હર શાનમેં
હે લીખી જીસકી ગવાહી હકને ખુદ કુરઆનમેં
હર તરહ તૌફીક દે યારબ મુસલમાનું કો યે
ઇલ્મપે માઇલ રહે આદત હો હર ઇન્સાનમેં
જીસ્કે પઢને સે ગુના ધુલ જાય દીલ મામુર રહો
યે લતાફત હય ભરી યારબ તેરે કુરઆનમેં
જીસને બતલાઈ હમેં રાહે શફા દીને હુદા
કાફીરાં પઢને સે જીસ્કે આ ગએ ઈમાનમેં
હય સદાકતકે સુનવ્વર દીને અહમદકા ચીરાગ
યે તજલ્લી હય ભરી યારબ તેરે કુરઆનમેં
દીનબદીન યારબ તરક્કી દે મુસલમાનું કો યે
ખુએ દીં પયદા હો હરદીલજાન હર ઇન્સાનમેં

આખીરમેં "ગાઝી" ઈલાહી હય ગુનાહુસે ભરા
મગફેરત ઉસ્કીહો ઔર કાયમ રહે ઈમાનમેં

નઈ-ગઝલ.

કીયા નઆરે અલ્લાહો અકબર સરદાર મદીને વાલેને
ગો લાખ મુસીબત લી સર પર સરદાર મદીને વાલેને
ઉમ્મતકે લીયે હકસે યે કહાં તુ બખ્શદે ઉસ્કો રબ્બે ઉલા
માબાપકી અપને કુછ ન કી દરકાર મદીને વાલેને
જો કુફ્રથા દીલસે દુર કીઆ સીનુંમે નુર ઝહુર કીયા
હર દીલકો જલ્વએ નુર કીઆ સરસાર મદીને વાલેને
કોસરકા જામ પીલાયા હય અલ્લાહસે ફીર બખ્શાયા હય
કીયા રૂત્બા કેસા બદાનેકા ઈકરાર મદીને વાલેને
કહેતે હય જીસે કવસરકા ધની ઔર નામ ભી હે મકકી મદની
લીયા રૂત્બા કયા અલ્લાહો ગની મુખતાર મદીને વાલેને
હર વકત થા લબપે ઝીકરે ખુદા "રૂસ્વા" યેહી શેવાથા ઉન્કા
ઈસ વાસ્તે જાના છાનલીયા કોહસાર મદીને વાલેને

નઈ-ગઝલ

કીધર તેરી કુદરતકા જલ્વા નહિં હય
તું કીસ જાપે અયે મેરે મોલા નહિં હય
હમ્દ ઉસ ખુદાકો જો આલમકા પરવરદિગાર હય
ઔર દરૂદ ઉસ્કો જો સબ નબીયુંકા સરદાર હય

વોહ અલ્લા એક હય અલ્લાહ બેનિયાઝ હુય
નહિં જના ઉસને કોઇ ઓર ન જના ગયા હુય
તું કીસ શજરો ગુલમેં સમાયા નહિં હય—કીધર
નહિં વાસ્તે ઉસકે બરાબર કરને વાલા કોઇ
'લયસા કમીસ્લેહી શયયંવ વહોવલ અઝીઝુલ ગફુરહે'
હય બશર હુરો મલક મેં શના ઉસકી હય "ગાઝી"
હય જગે હાજીર તુંહી અય મેરે ગફ્ફાર હય
તેરા નામ કીસ લબપે આવા નહિં હય—કીધર

નઈ—ગઝલ

ખુદા જાને હસીનોંકી નિગાહુંમે રખા કયાહય
દીલે આશીક કેહોટુકડે કીયે તીરછી નિગાહ કયાહય
જરાસી બાતપર તયવર ચઢાએ આપને સાહબ
અભીસે તુમમેં યે કહેરો ગઝબ બંદેખુદા કયાહય
અભી કમસીન હો કયા સમજો નિગાહે નાઝ કયા શયહય
ઝુલમ કયાહય સીતમ કયાહય દગા કયાહય જફા કયાહય
જલાએ ઉમ્રભર તુમને નનીકલી આરજુ દીલકી
જફાએં ખુબકી તુમને ન સમઝે કે વફા કયાહય
લપટ કર જબ લીયા બોસા વિસાલે યારમેં "રૂસ્વા"
તો બોલે મુઝસે હું ઝલાં કે મીયાં તુમકો હુવા કયાહય

નઈ–ગઝલ

બીબી અમીનાકો જાયે મએરાજમેં હકને બુલાયે—બીબી
હાજર ખિદમત જીબરીલ હોકર નિંદસે આન જગાએ
રહેમતે હક હો નાજીલ તુમપે કહે કે બુરાક બીઠાયે
હકસે જા મીલ આયે—બીબી
કહેને અદબસે યું હુરે ગીલ્મા પ્યારે મોહંમદ આયે
ઉમ્મત ખાતીર જીનસે ખુશુહો હવજે કોસર લુટાયે
કૈસો બુરાક સજાથે—બીબી
સબ નબીયોમેં રૂત્બો આલો જીસ્કો હે ગો કહાયે
ગો સુલ આઝમ કી ગરદનપે પાઉં હય જીસકો ધરાયે
શાન વોહ હકસે પાયે—બીબી
તાજ મુસીબત સરપે લીની કુફ્ર જહાંસે મીટાયે
ઉમ્મતકો સરદાર બનોહે મહેરે નવબુવ્વત પાયે
"ગાઝી" રૂત્બો વોહ એસો પાયે—બીબી

નઈ–ગઝલ

નબીજી મને છે સહારો તમારો
કે હરદમ બન્યોછું દીવાનો તમારો
નહિં ભૂલું મરતાં સુધી હું તમોને
તમોછો ખુદાના હું શૈદા તમારો
હું પકડીશ દામાન બરોઝે મહેશર
કહીશ હું કે છું હું તમારો તમારો

મને પુછસે મુન્કીરો જ્યાં કબરમાં
તો ચાહીશ ત્યાં હું સહારો તમારો
જગા મુને થોડી ત્યાં દેજો નબીજી
કે જન્નતમાં છે ત્યાં ઇજારો તમારો
ખુદારા બુલાવો મદીને મને તો
નથી ચેન ત્યા વીગુ મુઝને થનારો
નજર કંઇ રહેમની હવે તો કરોને
કરે છે અરજ તમથી "ગાઝી" તમારો

નઇ—ગઝલ.

આજો અમારે દેશરે મદીને વાલા પીઆ આજો અમારે દેશ
તારી નુર ભરી સુરત પ્યારો બેસરે—મદીને
મોહે દીન રતીયાં ચેન પડત નાહીં તોરી જુદાઇ મેં સુઝત કછુ
પીઆ મારે મંદીર પધારો લીયો જોગી કેરો બેસ—મદીને
ગરીબ અનાથ હું દાસ છું તારો તુજ બીન નથી કો મારો સહારો
મુને જલદી બતા તારો દેશરે—મદીને
વનમાં ફરૂં ધરી યાદ હું તારી—જીંદગી લાગે તુઝ બીન અકારી
કાહે પુરત નાંહી મોરી આશા રે—મદીને
તુંમી રહો મુઝ દીલમાં સમાઈ તુંઝ બીન સૂઝતનાંહી પીયા કાંહી
"ગાઝી" દીલમાં છે અતી ઉદાસ રે—મદીને

નઇ-ગઝલ.

યારબ હો કીસ તરહસે યે ખોફો ખતર મુઝે
રહમાન તું રહીમ તું ફીર કીસકા ડર મુઝે
રહમતકે આગે મેરે ગુનાહુંકા કયા હિસાબ
ગર દેખ લેગા રહેમકી તું એક નઝર મુઝે
મયદાને હશ્ર મેં હો જબ બખ્શીશકી ધુમધામ
રખના ન તેરે ફેઝ સે કહીં બે ખબર મુઝે
મુંઝકો તો સીર્ફ હય તેરી રહમતકી આરઝુ
ઉંસવકત રખના ખ્યાલસે મદે નઝર મુઝે
"ગાઝી" જહાંમે કુછ નહિં લિલ્લાહ દેખના
યારબ તુ કારે બદસે રખ બે ખબર મુઝે

રાગ-કુમરી.

ખલ્ક જબ દોઝખમેં ડાલી જાયગી
આપકી ઉમ્મત બચાલી જાયગી
જો બીગડતી હો મદીનેકે લીયે
વો તબીયત કયા સંભાલી જાયગી
મર નહિં સકતા મેં બે દીદારે શાહ
મોત આઇ હે તો ખાલી જાયગી
કબ બુલાયા જાવુંગા યસરબમેં મયેં
મેરી હસરત કબ નીકાલી જાયગી

ફાંસ સે નશતર બનાને કે લીયે
ઇશ્કે શાહકી ફાંસ પાલી જાયગી
લે ચલા યસરબકો ગુલહાએ સુખન
અબ હુઝુરી મેં યે ડાલી જાયગી
સઅેકશી નઆતે નબીકે સામને
બનકે હુર બયેઅત એક પ્યાલી જાયગી
યા મોહુમ્મદ આપકે મુશ્તાક સે
આંખ હુરોં પર ન ડાલી જાયગી
રાહે યસરબમેં જો "ફૈઝી" પડ ગઇ
હમસેવો ઉફ્તાદ ઉઠાલી જાયગી

નઇ-કવ્વાલી

કીસને યે તજ્જલી રૂખે રોશન કી દીખાદી
ખુદ આપ મીટે ઔર ખુદી મેરી મીટાદી
અય બાદે સાબા કિયું મુઝે બરબાદ કીયા હે
કિયું કુંચએ જાનાસે મેરી ખાક ઉડાદી
અય યાર મેં જાઉં તેરી રફ્તાર કે સદકે
એક છોટીસી તુરબત થી વો ઠોકર સે મીટાદી
ઇશા ઇશક ને દોરંગે રંગ આશેકે માશુક
પરવાના નઝર આયા વહાં શમ્અ જલાદી

નઇ કવ્વાલી

(કિયા કિયા ન કીયા ઓર વો કીયા કીયા ન કરીંગે)

દિલ હમ કિસી દિલબર સે લગાયા ન કરીંગે
ફુરકત કા સીમત રોઝ ઉઠાયા ન કરીંગે
હમ ઉનસે શબે વસ્લકા વ.અદા ન કરીંગે
પર જોરા જફા આપતો કિયા કિયા ન કરીંગે
દિલ છીન લીયા કત્લ કિયા ઘરસે નીકાલા
કિયા કિયા ન કીયા ઓર વો કીયા કીયા ન કરીંગે
હમ આશીકે જાં બાઝકે કાટો તકે ખનજર
તડપીગે ન ચીલ્લાઇંગે નાલા ન કરીંગે
તરસાંએ હે હરદમ હમે વો કાફેરે તરસા
જબ ઉસકો ન ચાહીગે તો તરસા ન કરીંગે
કાસેદ જો ગયા ફેરકે વો જીતા નહી આયા
આ એન્દા વહાં ખત કભી ભેજા ન કરીંગે

નઇ-શેર-ગઝલ

(આશિક-માશુક કે સવાલો જવાબ)

સવાલ—કયું ન લુટે મઝે હેં વસ્લે યાર કે
ચાર દીનતો યેહી હય બહાર કે
જવાબ—કયું ન જોબન દીખાએ સંવાર કે
ચાર દીન હેં યેહી લુટ માર કે

સવાલ—પાન ખાકર લબોંકો રચાને લગે
વોહતો હંસહંસકે દન્દાં દીખાને લગે
બીખરે ગુલશનમેં દાને અનાર કે
ચાર દીનતો યેહી હંય બહાર કે

જવાબ—કોઈ તડપે તો કોઇ શીકસ્તા હુઆ
ઓર ગુલ હે હર સીમ્તકે યેહ મેરા દીલ લીયા
કોઇ બેખુદ રહે આહ માર કે
ચાર દીન હે યેહી લુટ માર કે

સવાલ—દેખ લેના હઝારોંકે સર જાએંગે
દીલમેં લાખોંકે ભાલે ઉતર જાએંગે
તુમ જો ચલતી દો સીના ઉભારકે
ચાર દીનતો યેહી હેં બહારકે

જવાબ—કોઇ મરજાય જાને હમારી બલા
મેલા ચંદ રોઝ હયે ફીર જવાની કહાં
હમ ચલેં ક્યું ન સીના ઉભાર કે
ચાર દીન હેં યેહી લુટ માર કે

સવાલ—બઝમે અગ્યારમે યું ન જાયા કરો
કોઇ સમઝાએ તો ઉસકો સમઝા કરો
સદકે જાઉંમે તીરછી નીગાહ કે
ચાર દીનતો યેહી હેં બહાર કે

જવાબ—બઝમેં અગયારમેં હુસનકે રઓબસે
યે કીસે હોસલા હયે કે ઉફ્ કર સકે
હાથ રહે જોએં સીનપે માર કે
ચાર દીન હેં યેહી લુટ માર કે
સવાલ—કે કેકશાં માંગપર લોટ હો જાયગી
આજ અગયારસે ચોટ હો જાયગી
ઘરસે નીકલે વોહ ઝુલ્ફે સંવારકે
ચાર દીન હે સહી લુટ મારકે
જવાબ—કેયું ન કહેકશાં માંગપર લોટ જાયે
મેરે અલ્લાહને હુસન અયસા દીયા
સદકે જાઉ મય પરવરદીગાર કે
ચાર દીન હેં યેહી લુટ માર કે

નઇ-શેર-ગઝલ

આબલી જન્નત ભલા હમસે બચકર કિધર જાયગી

(શએર સુનતે હંય લયલાકા યે દસ્તુર થા
લીક દે આતી જો આતા ગદા
એક દીન મજનું ભી કાસા હાથ લે
જા પુકારા દરપે કુછ લીલ્લાહ દે
નીકલી લયલા ઓર સબોંકો કુછ દીયા
હાથસે મજનુ કે કાસા લે લીઆ

લેતેહી પટકા ઝમીપે એક બાર
રકસમેં મજનું હુઆ બે ઇખત્યાર
હાઝરીનોંને કહા મજનુને ખામ
રકસ કા ઇસજા ભલાથા ક્યા મુકામ
ફીર કહા કે તુમ ઝરા આશીક નહી
આશીકોંકે રમ્ઝસે વાકીફ નહી
રો દીયા મજનુને ઓર ઉનસે કહા
જો નહીં વાકીફ ભલા જાનેગા કયા
કોન આશીકકે હુવે અયસે નસીબ
જો બલા નાઝીલ કરે ઉસકા હબીબ
યેહ બલા હરગીઝ નથી યેહ નાઝથ
યેહભી એક માશુકકા અંદાઝ થા

નઈ—ગઝલ

ક્યું નઝર આતી હે ગરદન આજ ખમ આઈ હુઈ
શબકી ખબરે દે રહી હે આંખ શરમાઈ હુઈ
ઉંગલીયાં ઉઠતી હે મુજપર જીસતરહ જાતાહું મેં
એક દુન્યા મેરી વહેશતકી તમાશાઈ હુઈ
આહે આશિક ગુદગુદાતી હે દીલે માશુક કો
અરકે બુલબુલસે કલી ખીલતી હે મુરઝાઇ હુઈ

નકસે હેરત બન ગયા જબ સામને આયે નઝર
દેખતે હી આઇનેકી કુર યકતાઈ હુઇ...............
હો નહો તુરબત યહી હયે આપકે મકતુલકી
કીયા નઝર આતી નહીં હસરત યહાં છાઇ હુઇ
આઇના હેરાં હુઆ હાથોંસે શાના ગીર પડા
વહેશત અફ્ઝા હો ગઇ ફીર ઝુલ્ફે સુલઝાઈ હુઇ
તુમ ઉટાઓ હાથ માંગો માંગના હે જો "મુતી"
મુન્તઝીર બેયઠી હયે તાસીરે દુઆ આઇ હુઈ

નઈ–ગઝલ

ખુલી ઝબાન મેરી કીસકી દાસ્તાંકે લીયે
ઉછલકે દીલનેજો બોસે મેરી ઝબાંકે લીયે
પુકારતા હે વો જોબન ઉભરકે સીનેમેં
કે બેકરાર હું મેં ભી ઈસી જવાંકે લીયે
કહો કે આકે રહે મેરે પાસ તુરબતમેં
ઉદાસ બેઠી હયે કયું બેકસી મકાંકે લીયે
યે કંગી ચોટી જો હોતી હયે કત્લે આમકે બાદ
હુઝુર અબ હયેં યે તૈયારીયાં કહાંકે લીયે
જફાકે શોકમેં હદસે ગુઝર ન ઓ ઝાલિમ
કોઈ તો તર્ઝે સિતમ છોડ આસ્માં કે લીયે

કમર લચકતી હે ખંજર સંભલ નહિં સકતા
વો આપ આએ હેં આસિક કે દમતિહાંકે લીયે
"અમીર" નાલા ભી હો સાથ સાથ અશ્કોંકે
જરસળી શર્ત સફરમેં હે કારવાં કે લીયે

(શાહપુરવાલે કવ્વાલ)

ઉનકો અંદાજ વહેશત દીખાએ જાએંગે
જબ વો દામન કે પુરજે ઉડાએ જાએંગે
દરદમ આહોં કે નઅરે લગાએ જાએંગે
શોર દીવાને યુંહી મચાએ જાએંગે
રૂએ જયબા વોહ જબ તક છુપાએ જાએંગે
જબ નહિં ઉઠ સકા હીજર કા બારે અલમ
સુએ રાહે મદીના ઉઠાએ કદમ
કહેતે જાતેથે રસ્તેમેં દીલસે યેહ હમ
ખાક અહેમદ કે દરકી ખુદાકી કસમ
હમ તો સુરમા સમઝ કર લગાએ જાએંગે
હશ્રમેં જબ તમાજત સે ખુરશીદ કી
ખુશ્ક હોકે જુબાં લબ પે આ જાએગી
સુનકે હઝરત સે બેતાબ હંય ઉમ્મતી
અલઅતશ કી કુંગાપર જનાબે અલી
જામ કોસર કે ભરકે પીલાએ જાએંગે

નઇ–ગઝલ ઇસાખાન નશારત

ખંજર નિગાહે નાઝકા ગરદન પે ચલ ગયા
વો મેરે આગે જબ કભી તેવર બદલ ગયા
રંગત બદલ ગઇ તેરા નકશા બદલ ગયા
રૂખસત જવાની હોગઇ જોબન ભી ઢલ ગયા
યે મેરી આહને અસર અપના દિખા દીયા
વો સંગ દિલ ભી મોમસા આખતો પિગલ ગયા
ક્યોં કર બઢે ન મેરી પરેશાની ઓરભી
અબતક વો ઝુલ્ફે યારકા હય હય ન બલ ગયા
લ્હેરા રહા હય વો જો ખતે સબ્જે યાર પર
સબ કેહ રહે હંય સાંપ ઝમ્મરૂદ નિગલ ગયા
યાદ આ ગઈ વો શોખકી તસવીર જિસ ઘડી
હાથોંહી શાયે ગમ દિલે મુસ્તર ઉછલ ગયા
એસા ભી દિલ ન મુઝકો દિયા હોતા યા ખુદા
દેખા કોઈ હસીં દિલે "નશતર" મચલ ગયા

નઈ–ગઝલ ઇસાખાન નશારત

ઇલતિજા હે યે મેરી ઈશ્ક કે દીવાનોંસે
કોઇ ઉલ્ફત ન કરે ભૂલકે નાદાનોંસે
દાના દાના ભી બને જાતે હંય નાદાનોંસે
હુથફ્ લડતે હંય મુસલમાન મુસલમાનોંસે

આહ કરતા હું મેં ફુરકતમેં બુતોંકી લેકિન
બુત નિકલ આએં ન સુનકર કહીં બુતખાનોંસે
ખુમ હો, શીશા હો, સુરાહી હો લગાલેં મુંહસે
હમ નહી પીતે કિસી રોઝ ભી પયમાનોં સે
જલકે મરના યે કોઈ શેવએ ઉશશાક નહી
શમ્અ કેહતી હય સરે બઝમ યે પરવાનોંસે
હસરત જાન હી લે લેગી કિસી દિન મેરી
આ ગયા નાકમેં દમ વસ્લકે અરમાનોંસે
જિસ જગે મિલ ગઇ ચિલ્લુ વહીં બેઠે પીલી
તેરે બદમસ્તકા મતલબ નહીં મયખાનોંસે
આપકે હુકમહી તામીલ કીયા કરતે હંય
કામ દરબાનોંસે હય કુછ ન નિગેહબાનોંસે
ઉનકો કુછ દેર નહિ હોતી ગઝલ કેહનેમેં
જો કે મઝમુન ઉડા લેતે હંય દીવાનોંસે
ઝોહદો તકવાકી ન કુછ પુછીએ મુઝસે નશતર
શેખ ભી અબ તો ગરઝ રખતે હંય મયખાનોંસે

નઈ–ગઝલ ઇસાખાન નશતર

બાતમેં દુશ્મનમેં ગર મેંહદી લગાનાહે મના
ક્યા મેરે ઘર પર ભી મેરી જાન આના હે મના

જાએ વો દુશ્મનકે ઘર ઔર ઉસકા હમપર યે સિતમ
દેખ અય નકશે કદમ આંખે દિખાના હે મના
જીભર આયા ઉસકે આગે અશ્કને રોકા મગર
પી ગએ યે સોચકર આંસુ બહાના હે મના
ઔર સરકશ હે બ્હોત મરકે જફા કે વાસ્તે
હમસે મઝલુમોંકો અય ઝાલિમ સતાના હે મના
ઉસકી ખુશનુદી સહી હમપર મુસીબત હી પડે
અપને મઝહબમેં કિસીકા દિલ દુખાના હે મના
દાદ દો મેરી વફા કી આખરી મુંહસે કહો
બુત બને બેઠે હો તુમ તો સર હિલાના હે મના
શર્મ કયસી કુછ ગદા બનકર નહિ કરતે સવાલ
તાલિબે દીદાર હંય હમ માંગખાના હે મના
ઝાહેરા તસવીર નશતરકો સમઝ રખ્ખા હે કભા
ક્યા કહા સૈયાદને યે આબોદાના હે મના

નઈ-ગઝલ ગઝલે-જલીલ

દીલ જલે ઇશકકે ડરતે નહિ જલ જાનેસે
લઝતે સોઝે જીગર પુછીએ પરવાનેસે
ચશમ સાકીકા ઇશારા હય યે પયમાનેસે
દેખ હુશયાર ન જાએ કોઇ મયખાનેસે
એક પતંગેકી અગર જાન ગઈ જાને દો

નામ તો શમઅકા રોશન હુવા પરવાનેસે
હુસન દેખા જો બુતોંકા તો ખુદા યાદ આયા
રાહ કાબેકી મીલી હય મુજે બુતખાનેસે
કોઇ માશુક જો બીગડે તો મના સકતે હય
દીલ બેતાબ બહલતા નહિ બેલાનેસે
કદર ઉશાકકી મઅશુકસે પુછે કોઈ
લો લગાએ હુવે હર શમઅ હય પરવાનેસે
જીમે આતા હય કે સાકીસે ઈજાઝત લેકર
દીલકો શીશેસે મલું આંખોંકા પયમાને સે
મસ્ત કરના હય તો મુખ મુંસે નગાહે સાકી
તુ પીલાએગા કહાં તક મુજે પયમાને સે
પીર સાઇકા બહોત કરતે હય ઈઝહારે જલીલ
ઝુમતે આજ ચલે આતે હય મયખાને સે

નઈ–ગઝલ.

ખ્યાલે મસતીએ સાકી નતુ મસ્તુર હો જાના
મેરી આંખોં મે કયફે બાદએ અંગુર હો જાના
હમારા ઈશ્ક કી તાસીર સે યું દુર હો જાના
તેરા હુસ્ને દુરોઝા પર બહુત મગરૂર હો જાના
તેરા દીલ નાશનાસા હય અભી ઝોકે મહોબત સે
બહુત દુશવાર હય ઝાહીદ તેરા મન્સુર હો જાના

મુકદ્દર મેં હમારે લીખ ગયા થા અય બુતે કાફીર
તેરે સંગે જફા સે શીશએ દીલ ચુર હો જાના
તુમ્હારે આરિઝે પુરનુર કાવો યાદ આ જાના
સહર હોના શબે ગમકા મેરી કાફુર હો જાના
ઇધર નઝદીક આજાના સરે રહ બેકરારી કા
ઉપર ઉનકા દીખાકર શીકલ હમસે દુર હો જાના
ઇધર પડના શબે ગમ દાગે ફુરકત કા કલેજે પર
ઉધર દીલમેં મેરે રોશન ચીરાગે તુર હો જાના
વો જબ ખાલીપે આએં તુજકો લાઝીમ હય અદબ કરના
કજા ઇસ વકત મુજસે દો કદમ તો દુર હો જાના
તઅજુબ કયું હય અય ઈનીદ તુમકો કયું તઆજીબ હૈ
મેરા ફૈઝે જીગરસે ખલ્કમેં મશહુર હો જાના

નઈ-ગઝલ.

આપ હી સે હય બીનાએ દર્દે દીલ
આપ હી દેના દવાએ દર્દે દીલ
આપ મુજસે પુછતે હંય કયું ભલા
બાદે મુરદન માજરાએ દર્દે દીલ
હોગી રૂસ્વાઇ મહોબ્બત સે તુમ્હેં
ઇશ્ક કયા દેખા સિવાએ દર્દે દીલ
કૈયસ સા દીવાના તો મંય હું નહિ

છાને સેહરા ઓર ન પાએ દર્દે દીલ
ઝીંદગી રોને મેં કટતી હય મેરી
ઇસ્તરાહ હું મુબ્તીલાએ દર્દે દીલ
ઇશ્કકી પેહલી હી મંઝીલ જાનિયે।
જાન દે ગર મુબ્તીલાએ દર્દે દીલ
અય અઝીઝો હમનશીનોં દોસ્તો
કોઈ તો સુન લો સદાએ દર્દે દીલ
અય તબીબો ઇસ મરઝકા કયા ઈલાજ
"દર્દ" હી જબ હો દવાએ દર્દે દીલ
વેહશીયે ઉલફત ઝદાકી કુચ્છ ન પુછ
હય અઝલ સે મુબ્તીલાએ દર્દે દીલ

નઈ-ગઝલ.

મુજે જલ્વા મયસ્સર હો તેરા કર ઇત્ના કરમ અય જાનાના
તેરે શમ્આ રૂખકા મંચલી હું અય શમ્આરૂ એક પરવાના
ભર ભર કે પીલા જામે કુહના છાઇ હય ઘટા કાલી કાલી
દીદા કિ દુઆ હય અય સાકી આબાદ રહે યે મયખાના
આબાદથી દુનિયા હસરતકી ઉમેદો કી અરમાનોંકી
ઇત્ની આબાદી હોતે હુવે દીલ હોતા કયુંકર વીરાના
જબ બહરે મહોબ્બતકી ગેહરાઇમેં હોતા હું ગોતાઝન
કુચ્છ તેરે સીવા દીખતાહી નહિ નૈકાબા ઓર નૈબુતખાના

હંય અકલા ખીરદ દુશ્મન મેરે ઉલ્ફત હય વેહશતસે મુજકે
ગુમ કદર એકાશાના હું મૈં ઓર હસ્તીસે હું બેગાના
મેરે કિસ્સએ ગમ મેં દીલ ચસ્પી લેનેકા સબબ ઉન્કીયેથા
મતલબકી બાતેંથી ઉન્કી ઓર અફસાને કા અફસાના
મજનુને મહોબ્બત કો કાફી હંય ઝુલ્ફે યારકી ઝંજીરેં
ફીર કયું ન મુકય્યીદ હો ખીલજી જબ કેહલાતા હય દીવાના

નઈ-ગઝલે અહકર.

શરાબે ઈશ્ક પીકર બેખુદો મસરૂર હોજાના
શહીદેનાઝ અનલ હક કેહકે તુ મનસુર હોજાના
કીસી બુતકા હટા દેનારૂખેં પુરનુરસે ઝુલ્ફેં
શબે તારીકમેં રોશન ચીરાગે તુર હોજાના
ફકત ઇતના સા કીસ્સા હય હમારે શશીએ દીલકા
ઝરાસી ઠેસ લગના ઓર ચકના ચુર હોજાના
તકંબુર ના પસંદ અલ્લાહકો હય દારે ફાનીમેં
બુતો અચ્છા નહીં હય હુસનપર મગરૂર હોજાના
કીસી પર્દાનશી કી વકત આખીર આમદ આમદહય
ઝરા બાલીંથે પીછે કઝા તુ દુર હો જાના
બુતોંકો ભુલજાના યાદે હકમે અય દીલે મુઝતર
સરાપા નાર હોકર તુ સરાપા નુર હો જાના
હય મિલતા જુલતાં કીસએ યુસુફસે અય અહકર
હમારા બે સરો સામાં વતનસે દુર હોજાના

નઈ—ગઝલ.

સાકી ઝરા શરાબકી બોતલ ઉઠાતોલા
કેહતા હું તુજકો સુબ્હેસે પાગલ ઉઠાતોલા
ઉઠતી હે કીસી શેખકી મઇયત ચેબે કફન
ગસ્સાલ જા ફકીરકા કંમ્બલ ઉઠાતોલા
ઈશકે સનમકે શેખ તુજે કયા કહુ મઝે
એકબુતકોતું અલ્લાહ તવકલ ઉઠાતોલા
મજનુ સીસક રહાહે બીયાબામે તીશના કામ
અય સારબાન લયલાકી છાગલ ઉઠાતોલા
"નશતેર" યે ધુન લગીહે તુમ્હેં કયા શરાબકી
બારીશ હુઇ તોલા કભી બાદલ ઉઠાતોલા

નઈ—ગઝલે નશતર.

બો લાખ સીતમ હોગા ગોલાખ જફા હોગી
હીંમતકો મેરી લેકીન જોબીશન ઝરા હોગી
દિલ નજરે નજર હોગા જાં નઝર અદા હોગી
ખાતીર તેરી ઉસ્સેભી અયશેખ સીવા હોગી
અય અહલે જફા મુજબર કીતનીહી જફા હોગી
પાબંદ વફામેં હું હાં મુજસે વફા હોગી
હો જાયગા તુમકોભી પાલુમસરે મેહશર
ફરીયાદ જફા ઓકી જબ પેશે ખુદા હોગી

તુમ ઉંગલીયાં ચુટકાકર ફીર મુજકો ઝરા કોસો
હુશ નામે અદાતેરે યે મેરી દુઆ હોગી
શોખી તેરી પરદેમે રેહને ન તુજે દેગી
હંગામે જવાની મેગોં તુજકો હયા હોગી
આદતસે ખુતેકીમે અચ્છી તરાહ વાકીફહું
ઝાલીમ હે સીતમગર હે કયા ઉનસે વફા હોગી
વો શોક કીસી સુરત મીલતાહી નહિ "નશતર"
કીસ તરફ ખસર તેરી અય મરદે ખુદા હોગી

નઈ–ગઝલ.

કમાલે બેનયાઝે હોશ હય બેહોશ હોજાના
તેરા ખામોશ હોજાના મેરા મદહોશ હોજાના
કિસીકા વસ્લમેં હમસે યું હમ આગોશ હોજાના
હમારા જામે વસ્લત પીતેહી મદહોશ હોજાના
મહોબ્બતમેં તેરી મેંને ફકત દો કામ સીખે હંય
મીલી રોનસે જબ ફુરસત તોફીર ખામોશ હોજાના
મહોબ્બતને તેરી ઝાલીમ મુઝે યે કામ સીખલાએ
કભી રોના કભી હંસના કભી ખામોશ હોજાના
કિસી પર્દેનશીંકી જુસ્તુજુ કરનેકો આ મનઝર
ખુદાકે વાસ્તે તુભી ન પરદા પોશ હોજાના

નઇ-ગઝલે નશતર

બચાંબાં યાદ આતા હે કીયા ફીર જોશ વહેશતને
બનાયા મુજકો ફીર ખબતી કીસ્સી લયલાકી ઉલફ્ત ને
કહાં જાકર લડી આંખે કહાં દીલને કીયા ઝગડા
કીયા બદનામ મુજકો હુએ ઇન દોનોકી આદતને
મેરી ફ્રરીઆદકો સુનકર કહા તોબા ગઝબ ટુટા
મેરે ફીર દીલકો ઘડકાયા મોહીબ આવાજ હય બલને
ઉળા જાતાહું ગુલશન મેહવાસે ઝોકે ખાતાહું
કીયા હે ઇસ કદર નાઝુક મુજે ઝોકે ન કાહુત ને
કીસીસે વસ્લકી શબમેં હયા રોરો કે કેહતીહે
બનાયા બે હયા મુજકો ઈસી શોકે શરારતને
કીયાં સર તેગ મજમુંસે ફ્રતહા મુલકે સુખન મેને
મુબારી કહો મુબારી કહો પુકારા ફ્રતહ નશરતને
ઈસી પાં ચોકા કુશતા હુઈ નહી પાંચોને મારાહે
અદાને નાઝને ગમઝે ને શો ખી ને શરારતને
હરએક મીસરા ગજલકા ખારે હાસીદ કયું નહો 'નશતર'
ગુલે મઝમુખીલાએ હંય મેરી જોલાં તબીયતને

(દુસરા હપ્તા સમાપ્ત.)

સુરત અશાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી "મોઢેશ્વર" પ્રિ. પ્રેસમાં મણીલાલ ભગવાનદાસે છાપી.